

1 Kas kohtumenetlust on võimalik algatada interneti teel?

Jah, see on võimalik. Kohtutega elektroonilise suhtlemise üksikasjalikud normid on kättesaadavad aadressil

<https://birosag.hu/e-per-2018/e-kapcsolattartas-altalanos-tajekoztato> ja seotud linkidel.

2 Kui jah, siis millist tüüpi kohtuasjade puhul saab seda kasutada? Kas mõnda menetlust saab algatada ainult interneti teel?

Oluline muudatus võrreldes varasemate normidega, mis reguleerisid menetlusi, mida saab algatada interneti teel, on see, et teatavate hagimenetluste ja hagita menetluste puhul, mis on algatatud 1. jaanuaril 2018 või pärast seda, on pooltel mitte üksnes võimalus, vaid lausa kohustus ajada asju elektrooniliselt. Seega on üldjuhul kõik ettevõtjad, riik, kohalikud omavalitsused, riigieelarvelised asutused, prokurörid, notarid, riigiasutused ja muud haldusasutused, kes tegutsevad kliendina, ning selliste klientide seaduslikud esindajad kohustatud kasutama asjaajamisel elektroonilisi vahendeid.

Lisaks sellele võib teatavat liiki toiminguid teha ainult elektrooniliselt sõltumata sellest, kas pooled tegutsevad eelnimetatud isikutena. Näiteks saab äriühingu registreerimise (või kande muutmise) menetluse algatada ainult elektrooniliselt ning rahvastikuregistrisse kandmiseks saab avalduse esitada üksnes elektrooniliselt, näiteks kui registreerimiseks (või kande muutmiseks) soovitakse kasutada lihtsustatud menetlust või kui organisatsioon esitab avalikes huvides tegutsevaks üksuseks saamise taotluse. Ka organisatsioonid, mis juba on avalikes huvides tegutsevad üksused, peavad oma dokumendid esitama pärast nimetatud kuupäeva elektrooniliselt.

Taotleja, kes ei ole kohustatud kasutama elektroonilisi vahendeid, võib siiski esitada oma taotluse elektrooniliselt.

3 Kas seda võimalust saab kasutada kogu aeg (st 24 tundi päevas ja seitse päeva nädalas) või ainult kindlaksmääratud ajal? Kui jah, siis millisel ajal?

Jah, seda võimalust saab kasutada kogu aeg, välja arvatud korraliste hooldustööde ja süsteemi ettenägematute rikete ajal. Päevi, mil teenuse talitlushäire või katkestus (nagu need on määratletud seaduses) kestis üle nelja tunni, ei võeta arvesse tähtaegades, mis on sätestatud seaduses või mille kohus on määranud päevades ja tööpäevades. Kuudes ja aastates määratud tähtaegade hulka ei arvata tähtaja viimast päeva. Kui tundides määratud tähtaeg möödub õigusaktides määratletud teenuse talitlushäire või katkestuse ajal, möödub tähtaeg järgmise tööpäeva esimese töötunni lõppedes. Kui elektrooniliste teenuste katkestus kestab kauem kui üks tööpäev, peab elektroonilisi haldusteenuseid osutav asutus tagama klientide dokumentide vastuvõtu ja töötlemise elektrooniliste vahenditeta isegi juhul, kui asjaomaste õigusaktide kohaselt on sellise menetluse puhul lubatud ainult elektrooniline töötlemine.

4 Kas kohtuasja üksikasjad tuleb esitada mingis kindlas vormis?

Kui avalduse (dokumendi) või selle lisade esitamiseks on olemas tüüpvorm, ei saa seda muuta ja seega ei saa muuta ka andmete vormingut. Vormidega saab tutvuda aadressil <https://birosag.hu/> ning need saab esitada, kasutades programmi *Általános Nyomtatványkitöltő* (vormide esitamise raamprogramm). Kooskõlas valitsuse 19. detsembri 2016. aasta määrusega nr 451/2016, mis käsitleb elektroonilise asjaajamise üksikasjalikke norme, ja Riikliku Kohtute Ameti korraldusega saab kohtu e-toimikutesse lisada dokumente järgmistes vormingutes: .odt, .doc, .docx, .pdf, .txt, .xlsx, .ods, .tif, .tiff, .bmp, .jpg, .jpeg, .png, .mp4, .m4a, .avi, .mp3, .wav. Vormide lisad võivad olla järgmistes vormingutes: .dosszie, .dossirt, .es3, .etv, .eak, .et3, .nsack., .pdf, .asic või .asice. Tähtis on meeles pidada, et vormidele lisatavate üksikute failide maht ei tohi olla suurem kui 150 MB ning kõikide lisade kogumaht ei tohi olla suurem kui 300 MB. Kui vormi või dokumendi kõikide lisade kogumaht on siiski suurem kui 300 MB, võib lisatavad failid esitada andmekandjal selleks ette nähtud erivormi nr 28 lisana, kusjuures eksemplaride arv peab olema ühe võrra suurem asjaomaste menetlusosaliste arvust. Kohus võtab dokumente vastu ainult järgmistel andmekandjatel: CD R-, CD R+, DVD R-, DVD R+ ja USB-mälupulk.

5 Kuidas on tagatud andmete edastamise ja säilitamise turvalisus?

Elektrooniliste menetluste puhul on andmete turvaline edastamine ja säilitamine tagatud andmesidet, edastust ja sisemisi haldussüsteeme kaitsvate IT-vahenditega. Interneti teel saab menetluse läbi viia ainult kliendiportaali (*ügyfélkapu*), ettevõtjate portaali (*cégkapu*) või ametliku portaali (*hivatali kapu*) kaudu ja selleks on vaja eelnevalt registreeruda. Edastatavaid ja säilitatavaid andmeid kaitstakse näiteks elektrooniliste tuvastusteenustega, turvaliste andmeedastuse ja digiallkirjastamise teenustega ning üksikasjalike sätetega, mis on ette nähtud riigi ja kohalike omavalitsuste elektroonilise teabe turvalisust käsitlevas 2013. aasta L seaduses ja sellega seotud muudes õigusaktides.

Näiteks on isikutel, kes kasutavad suhtluseks elektroonilisi vahendeid, võimalus kasutada lisaks kohtu krüpteerimisvõtmele enda krüpteerimisvõtit ja saata kohtule oma dokumendid, mis on krüpteeritud nende enda krüpteerimisvõtme abil. Elektrooniliste vahendite kaudu suhtlev isik saadab krüpteerimisvõtme kohtule koos dokumentidega ning sellisel juhul toimetab kohus sellele isikule kohtudokumentid kätte krüpteeritult, kasutades selle isiku krüpteerimisvõtit.

6 Kas tuleb kasutada teatavat liiki elektroonilist allkirja ja/või kellaaja salvestamist?

Kohtule elektrooniliselt esitatavate dokumentide puhul tuleb tagada, et

elektrooniline dokument on kvalifitseeritud e-allkirjaga või täiustatud e-allkirjaga või kvalifitseeritud sertifikaadil põhineva templiga ning ajatempliga, kui kohaldatavad normid seda nõuavad;

allkirjutaja on elektroonilise dokumendi autentitud, kasutades isiku tuvastamisel põhinevat dokumentide autentimise teenust, või elektrooniline dokument on koostatud teenuse raames, kus teenuseosutaja seob dokumendi selle väljastanud isikuga, tuvastades kõnealuse isiku, ning dokumendi sidumine sellise isikuga on autentselt kinnitatud teabega, mille abil saab selgelt kindlaks teha isiku omakäelise allkirja, või sellise teabe alusel, ja teenuseosutaja on väljastanud sertifikaadi, mis selgelt seob dokumendi isikuga klauslis, mis on elektroonilise dokumendiga seotud ja sellest lahutamatu, ning teenuseosutaja on lisanud klausile ja dokumendile vähemalt täiustatud e-templi ja ajatempli.

7 Kas toingu eest tuleb tasuda riigilõivu? Kui jah, siis kuidas saab seda tasuda ja kas lõivu summa on mitteelektronilise menetluse puhul erinev?

Kohtukulud ja menetlusega seoses maksmisele kuuluvad tasud on paberipõhiste ja elektrooniliste menetluste puhul samad.

Kui tasu maksmine on kohustuslik, tuleb avalduses seda märkida ja sisestada ka asjaomane summa (esitataval vormil olevale) väljale „Makstav tasu“.

Seejärel saab summa tasuda vastavalt avalduse kättesaamise kinnitusele, mis saadetakse automaatselt vormi esitamisel. Tasu saab maksta elektroonilise makse- ja tasaarvestussüsteemi (*Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer – EFER*) kaudu, mis võimaldab täita maksekohustuse kohtute makseportaalis (*Igazságügyi Fizetési Portál*) VPOS/kodupanganduse liidese abil. Teine tasu maksmise võimalus on kanda summa Ungari riigikassasse üldkohtu sihtotstarbelisele kontole.

Äriühingu registreerimist (või kande muutmist) käsitlevate menetluste puhul tuleb menetlus- ja avaldamistasud maksta elektrooniliselt enne registreerimisavalduse (või kande muutmise avalduse) esitamist, märkides tasu või kulude viitenumbri, mille saab laadida alla äriregistri infosüsteemi

veebisaidilt. Kohtukulud tuleb maksta Ungari riigikassasse kaubanduskohtu sihtotstarbelisele kontole, seevastu avaldamistasud tuleb maksta riigikassasse selle ministeeriumi kontole, mida juhib justiitsminister.

8 Kas interneti teel esitatud nõuet on võimalik tagasi võtta?

Juba esitatud dokumenti ei ole tehniliselt võimalik tagasi võtta. Menetluse võib lõpetada (või muid hagiavaldusi või kaebusi võib tagasi võtta) ainult tsiviilkohtumenetlusnormide alusel. Elektroonilise menetluse kasuks otsustavatel pooltel on avaldusi paberikandjal esitavate pooltega samad õigused ja kohustused.

9 Kui hageja algatab menetluse interneti teel, kas kostja võib ja/või peab vastama samuti interneti teel?

Elektrooniline haldus ei sõltu sellest, millise vormi on hageja asjaajamiseks valinud. See sõltub pigem sellest, kas kostja on kohustatud ajama asju elektrooniliselt. Kui kostja on küsimuses nr 2 nimetatud isik, kes peab ajama asju elektrooniliselt, võib ta üldjuhul teha nõudega seotud avaldusi ainult interneti teel ja vastavalt seaduses sätestatud tingimustele; muul juhul on tema avaldused kehtetud. Teistel juhtudel võib kostja vabalt valida, kas ta soovib vastata hagile paberil või elektroonilisi vahendeid kasutades. Juhul kui kostja otsustab kasutada elektroonilisi vahendeid (esitab dokumendid elektrooniliselt), peab ta suhtlema kohtuga menetluse ajal elektrooniliselt ning kohus toimetab kõik kohtudokumendid sellisele poolele kätte samuti elektrooniliselt. Kui pool, kes ei kasuta seaduslikku esindajat või kelle esindaja ei kvalifitseeru seaduslikuks esindajaks, on otsustanud suhelda kohtuga elektrooniliselt, võib ta esitada kohtule hiljem koos paberikandjal dokumentide esitamisega taotluse lubada üle minna paberipõhisele menetlusele. Taotluses tuleb selgitada, et poole või tema esindaja olukorra muutumise tõttu oleks elektroonilise menetluse jätkamine ebaproportsionaalselt keeruline.

10 Mis järgneb elektroonilises menetluses sellele, kui kostja vastab nõudele?

Paberipõhiste ja elektrooniliste menetluste puhul kehtivad samad menetlusnormid.

11 Mis järgneb elektroonilises menetluses sellele, kui kostja ei vasta nõudele?

Vt vastused küsimustele nr 9 ja 10.

12 Kas kohtule on võimalik esitada dokumente elektrooniliselt ning kui jah, siis millist liiki menetlustes ja millistel tingimustel on see võimalik?

Kui elektrooniline asjaajamine on poole jaoks kohustuslik või kui pool on valinud sellise asjaajamisviisi, tuleb dokument ja selle lisad esitada tüüpvormil, kui see on olemas. Seda vormi ei saa muuta. Juhul kui dokumentide või lisade esitamiseks tüüpvorm puudub, peavad pooled esitama sellised dokumendid ja lisad vormingus, mis vastab küsimuses nr 4 loetletud mis tahes dokumendivormingule, mille on heaks kiitnud Riikliku Kohtute Ameti esimees, ja vastavalt seal kirjeldatud reeglitele. (Erandid dokumentide elektroonilisel kujul esitamise kohustusest on sätestatud seaduses. Seega on tegemist erandiga kohustusest esitada dokumendid elektrooniliste vahenditega, kui dokument tuleb menetluses esitada ja see läbi vaadata paberil, eelkõige siis, kui vaidlustatakse paberikandjal dokumendi autentsus.)

13 Kas kohtudokumente, eelkõige kohtuotsuseid, on võimalik kätte anda interneti teel?

Jah, see on võimalik. Kohus edastab kohtudokumendid elektrooniliselt neile pooltele, kes kasutavad elektroonilist menetlust, vastavalt küsimustes nr 2 ja 9 kirjeldatud normidele. Elektrooniliselt edastatavad kohtudokumendid saadetakse saatja kliendiportaalis, ametlikus portaalis või äriportaalis asuvasse dokumendihoidlasse, kus saab dokumendi vastu võtta dokumendile viitava lingi kaudu. Dokument loetakse kätetoimetatuks, kui see avatakse ja süsteem koostab elektroonilise kättesaamisteatise, mis saadetakse automaatselt kohtule.

Ametlikul aadressil saadetud kiri loetakse kätetoimetatuks keeldumisteatise märgitud ajal, isegi kui ametlikul aadressil teenuseosutaja kinnitab, et adressaat keeldus kirja vastu võtmast, või viiendal tööpäeval pärast teisel teatisel märgitud aega, kui teenuseosutaja kinnitab, et adressaat on kahest teatisest hoolimata keeldunud kirja vastu võtmast.

14 Kas kohtulahendeid saab teha elektrooniliselt?

Jah, vt vastus küsimusele nr 13.

15 Kas interneti teel on võimalik esitada apellatsioonkaebust ja anda kätte selle kohta tehtud otsus?

Pool, kes on kohustatud suhtlema elektrooniliselt või on varem valinud elektroonilise suhtluse, peab ka kaebuse esitama elektrooniliselt, kuid pool, kes on kasutanud kuni kaebuse esitamiseni paberikandjal dokumente, võib üle minna elektroonilisele suhtlusele isegi kaebuse esitamise ajal. Kohtu otsus kaebuse kohta edastatakse poolele, kes on kohustatud kasutama elektroonilist suhtlust või on varem valinud elektroonilise suhtluse, samuti elektrooniliselt vastavalt küsimuses nr 13 kirjeldatud normidele.

16 Kas interneti teel on võimalik algatada täitemenetlust?

Jah, see on võimalik. Kui elektrooniline suhtlus on seaduse kohaselt kohustuslik, on loomulikult kohustuslik ka algatada menetlus elektrooniliselt. Poolel, kellel sellist kohustust pole, on samuti õigus algatada menetlus elektrooniliselt. Ta peab aga esmalt kirjalikult nõustuma Ungari kohtuametnike koja teenusesüsteemi kasutamise tingimustega.

17 Kas menetlusosalised või nende seaduslikud esindajad saavad jälgida elektroonilist menetlust? Kui jah, siis kuidas?

Jah, teatavate menetluste, näiteks äriühingute menetluste puhul.

Viimati uuendatud: 03/09/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.